

YABANCI BİR HÜKÜMLÜNÜN TÜRKİYE'DEN NAKLİ

Türkiye cezaevlerinde bulunan yabancı uyruklu bir hükümlünün çekmekte olduğu hürriyeti bağlayıcı cezasının tamamını veya bakiye kısmını kendi ülkesinde çekmesini istemesi kural olarak mümkündür.

Hükümlünün nakli, yabancı uyruklu kişinin vatandaşı veya güçlü sosyal bağlarının olduğu ilgili ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında çok ya da iki taraflı bir sözleşmenin olmasına, eğer bu türde bir sözleşme yoksa karşılıklılık ilkesine göre belirlenir.

Uluslararası hukuk bakımından Türkiye 1987 yılında "Hükümlülerin Nakline Dair Avrupa Sözleşmesi"ne taraf olarak bu süreci tamamlamıştır.

İç hukuk bakımından ise bu konu 23.04.2016 tarih ve 6706 sayılı "Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu" ile düzenlenmiştir.

Bu yazıda konunun iç hukuk düzenlemesi incelenmiştir. Türkiye'den hükümlü nakli anılan Kanunun 32 inci maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre; Türk mahkemeleri tarafından hakkında mahkumiyet kararı verilen ve ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü, aşağıdaki koşulların birlikte bulunması halinde cezanın infazı amacıyla yabancı devlete nakledilebilir:

- 1- Hükümlünün nakledileceği devletin vatandaşı olması veya bu devlet ile güçlü sosyal bağlarının bulunması.
- 2- Hükümlünün veya kanuni temsilcisinin rıza göstermesi.
- 3- Mahkumiyet kararının kesinleşmiş olması.
- 4- Mahkumiyet kararına konu fiilin nakli istenen devlet hukukuna göre suç teşkil etmesi.
- 5- Merkezi makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça, talep tarihinde, hükümlünün ceza infaz kurumunda infazı gereken en az altı ay hapis cezasının bulunması.
- 6- Hükümlü hakkında başka bir suçtan dolayı, Türkiye'de bir soruşturma veya kovuşturma bulunmaması.

Hükümlü, kanuni temsilcisi veya yakını tarafından Türkiye'den başka bir devlete nakli talebinde bulunulması halinde, bu devlet makamlarına;

- 1- Mahkumiyet kararının onaylı sureti,
- 2- Hükme esas alınan kanun maddelerinin metni,
- 3- Hükümlü veya kanuni temsilcisinin rıza gösterdiğine dair belge,
- 4- İnfazı gereken bakiye cezayı gösteren belge,
- 5- Gerekli görüldüğü takdirde, hükümlünün sağlık durumunu gösteren tıbbi raporlar ile hastalığı varsa tedavisine ilişkin tavsiyeler içeren belgeler,
- 6- Gerekli görüldüğü takdirde bu fıkrada belirtilen belgelerin tercümeleri gönderilir.

Nakil koşullarının bulunmadığının, naklin, hükümlünün sosyal rehabilitasyonuna katkı sağlamayacağı, ceza adaletinin amaçlarına hizmet etmeyeceğinin veya Türkiye'nin milli güvenliği ile temel çıkarlarına uygun düşmeyeceğinin anlaşılması halinde, nakil talebi Merkezi Makam tarafından reddedilebilir.

Hükümlünün hapis cezası ile birlikte adli para cezasının bulunması halinde, nakle karar verilebilmesi için adli para cezasının ödenmesi gerekir. Bununla birlikte, para cezasının ödenmemesi nakle engel değildir. Bu durumda, adli para cezasının ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısma karşılık gelen gün miktarı hapis cezasına çevrilir. Hükümlünün Türkiye'de infaz edilen cezası, öncelikle adli para cezasından çevrilen hapis cezasına mahsup edilir. Hükümlünün ceza infaz kurumunda kaldığı süre adli para cezasından çevrilen hapis cezasını karşılamadığı takdirde infazı gereken bakiye, hapis cezasına eklenir. Bulunan ceza miktarı yabancı devlete bildirilir ve kabul edilmesi halinde nakle karar verilebilir.

Nakil talebinin kabul edilebilmesi için yargılama giderlerinin de ödenmiş olması gerekir. Ancak, bu durum da nakle engel değildir. Zira hükümlünün yargılama giderlerini ödeyebilecek durumda olmadığı anlaşılması halinde, yargılama giderleri ödenmeden de nakle karar verilebilir.

Hükümlünün nakline karar verilebilmesi için naklin yapılacağı devletten hükümlünün infaz kurumunda kalacağı süre ve infazın nasıl yapılacağı bildirilmesi istenir. Bu bilgi hükümlüye tebliğ edilir.

Yabancı devletin muvafakat vermesi üzerine hükümlünün nakline Adalet Bakanı karar verir.